

De groeibriljant 'Elfriede'

THEATER

Elfriede

- Onder regie van Karin Netten voor Productiehuis Brabant. Gisteravond laatste voorstelling op Boulevard.

door Theo van de Zande

Met het boek 'De Pianiste' (later verfilmd) schreef de Oostenrijkse Nobelprijswinnares Elfriede Jelinek in 1983 haar getroebleerderelatie met haar dominante moeder van zich af.

Nu 28 jaar later vormt dat intense en intrigerende leven de voedingsbodem voor de voorstelling 'Elfriede'.

Regisseur Karin Netten maakte op tekst van schrijfster Miriam Boolsen een aangrijpende voorstelling maar weet het stuk gelukkig voldoende lucht mee te geven. Het raakt waar nodig aan de beklemmende sfeer van 'De Pianiste' maar blijft beter te behappen. Net als Jelinek zelf geeft Boolsen haar theatertekst een flinke dosis sarcasme en provocatie mee waar de actrices Annemarie Wisse (moeder) en Ytsje Rossier (dochter) wel raad mee weten.

Het is zo'n voorstelling uit het stevige Boulevardaanbod waar alles aan klopt. Het decor is even verrassend als eenvoudig en het spel is van minuut één overtuigend en wordt gaandeweg steeds steviger. Wisse (met origineel Jelinekkapsel) spint in vele verschillende toonaarden een verstikkend web

Actrice Ytsje Rossier in de sneeuw aan het eind van de voorstelling 'Elfriede'.
foto Jean Philippe

om haar dochter heen. Háár dochter die vooral een betere versie van zichzelf moet worden. Daar zal ze werkelijk alles voor doen en dochterlief zal er heel veel voor moeten laten.

Geeft Rossier als dochter Elfriede in het begin nog mondjesmaat commentaar vanachter een lijstje aan de muur, langzamerhand vecht ze zichzelf de voorstelling in. Ze komt in opstand tegen de heersende claimterreur van haar moeder en de rollen draaien steeds meer om. „Het is toch wonderlijk, je komt uit die vrouw maar je hebt er niks mee”, verzucht ze tegen het eind.

Daarbij wordt het spel van de twee actrices niet alleen verbaal maar ook fysiek steeds krachtiger. Ze klimmen in elkaar, rollen over de grond, vallen even in spagaat en hangen aan elkaars been.

Door die vorm wordt de beladen tekst nergens topzwaar en met enkele prachtige vondsten in het decor valt er zelfs regelmatig te lachen. Met daarin een hoofdrol voor vader Jelinek. Die grote afwezige in het gezinsleven, krijgt bij Netten wel een hele bijzondere rol toebedeeld. Acteur Fried Mertens kwijt zich met hulp van de afdeling grime prima van die taak. Karin Netten maakte de voorstelling 'Elfriede' bij Productiehuis Brabant. Het stuk ging tijdens het Cementfestival afgelopen februari in Maastricht in première. Een terechte keus dat de productie opnieuw tijdens de Boulevard te zien is in Pand 18 in de Josephstraat. Omdat het stuk daar nu nog bescheiden wordt weggezet, vormt het binnen het Boulevardaanbod van de afgelopen dagen een echte groeibriljant.